

Ναί μεν, αλλά... ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ελεύθερη ανοικτή μάθηση για όλους το επιθυμούν, ανεξάρτητα από συγκεκριμένα πλαίσια γνώσης από την τεκμηριωμένη επιστημονική εκπαίδευση πάνω σε ένα αντικείμενο, ανεξάρτητα από την ηλικία και από τα πάσης φύσεως επίπεδα.

«Η άλλη όψη του νομίσματος» όσο αφορά την μόρφωση ή μάλλον την επιμόρφωση εκείνων που θέλουν και πούλη θέληση γίνεται πράξη.

Το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο που η ύπαρξή του στην Λάρισα στην παρούσα μορφή λειτουργίας διαρκεί ήδη στον τρίτο χρόνο, έκανε την πρώτη εμφάνισή του στην πόλη το 1980. Μετά ένα χρόνο, απλά χάθηκε, και εμφανίζεται και πάλι το 1983 στην τωρινή του μορφή.

Κακώς έγινε ίσως αντιληπτό από μερικούς ότι αποκλειστικά απευθύνεται στους μη τεκμηριωμένα «μορφωμένους» απευθύνεται σε όλους, γιατί μιλώντας για γνώση, για επιμόρφωση δεν μπορούμε να την περιορίσουμε σε στενά πλαίσια της εξειδίκευσης πάνω σε ένα συγκεκριμένο και στο «άγγιγμα» υπαρκτό ή ενυπάρχον των άλλων θεμάτων.

Ανεξαρτήτητα ενός θεσμού, που ανοίγει ορίζοντες είναι πάντα καλοδεχούμενος και η απειρίστη μεγαλύτερη ή μικρότερη δεν μειώνει στο ελάχιστο την προσφορά, όταν προσφέρεται σωστά.

Ο προβληματισμός και οι αμφιβολίες αρχίζουν μετά. Μετά το τέλος του μαθήματος, όπως γίνεται σήμερα μετά την συζήτηση, αν υπάρχει μετά.

«Πώς ξεχωρίζει τούτο το μάθημα από μια άλλη, μια οποιαδήποτε, διάλεξη»

Ίσως θάταν δύσκολο να πει κανείς, «Πως είναι δυνατόν μέσα σε διάστημα δύο ωρών, ο εισηγητής να αναλύσει, ο «μαθητής» να εννοήσει να συζητήσει να απαιτήσει, όχι βέβαια πλήρη, σημαντική όμως αντίληψη, ενός θέματος που θα μπορούσε να είναι η φιλοσοφία ή μουσική. Πως γίνεται να «αρχαιολογήσει»

έστω και στοιχεία ενός τέτοιου θέματος σε μια ώρα, όταν δεν έφθασαν αιώνες για να εξαντληθεί».

Μια μόνη απάντηση νομίζω θάταν φτωχή. «Δεν υπάρχει κίνδυνος μέσα απ' αυτή την περίληψη της περιλήψεως, να γίνουν πράγματα λάθος κατανοητά, να μείνουν εντυπώσεις αντίθετες από το προσδοκώμενο αποτέλεσμα; Μήπως η επιμόρφωση κινδυνεύει να γίνει παραμόρφωση»

«Μήπως τέλος — τέλος χρειάζεται διαμόρφωση του θεσμού ώστε να εκπληρώνει και να δικαιολογεί την επωνυμία του»

ΤΗΣ Μ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αν θέλαμε να ανατρέξουμε στα θέματα που επιλέγονται για παρουσίαση, βέβαια δεν θα είχαμε να αντικρούσουμε την ποικιλία τους.

Σαφώς μεγάλη, πλούσια επιλογή, ίσως μονοφωνική, ίσως περισσότερα απ' όσο θα προέπε περίτλοκα, τα παρουσιάζόμενα θέματα.

Το διάστημα. Ναι, είναι μόνιμος προβληματισμός «πρόσφατη» μονομερής κατάκτηση, ενδιαφέρει. Εξ ίσου, όμως ενδιαφέρει και η ιστορία, που κακά τα ψέματα τόσο λίγο και τόσοι λίγοι την γνωρίζουμε πόσες φορές έχει θιγεί το ένα, πόσες το άλλο;

Κι ύστερα ένα θέμα σύγχρονο, κοινωνικό, πως θα μπορούσε μονοφωνικά να αναπτυχθεί από έναν και μοναδικό ομιλητή, πως θα μπορούσε πέρα από την επιστημονική εξήγηση του φαινομένου (που ακόμα, και κει αναφέρονται αντιρρήσεις) η προσωπική τοποθέτηση του ατόμου (αναπόφευκτη), να καλύπτει όλες τις πλευρές όλες τις γνώμες; Η ανάλυση, η εξάντληση, βρίσκεται στην πολυγωνία.

Και ακόμα υπάρχουν θέματα που δεν είναι αυτοίς που η παρουσίασή τους χρειάζεται προηγούμενα μια άλλη παρουσίαση, μια υποδομή που θα εξασφαλίζει την περαιτέρω

κατανόηση.

Μεταξύ των θεμάτων της περιόδου που έρχεται συμπεριλαμβάνεται και «Το αρθρικό πρόβλημα της Θεσσαλίας», ένα πρόβλημα που άμεσα ενδιαφέρει και θίγει την περιοχή μας. Υπάρχουν και άλλα παρόμοια θέματα, γιατί η παρουσίασή τους στο κοινό γα μην είναι συχνότερη;

Μια επανάληψη, υπάρχει σίγουρα μια επανάληψη. Όχι θεμάτων, προσώπων. Τα περιθώρια επιλογής των επιστημόνων που βρίσκονται στην διάθεση των αρμοδίων, ξεπερνούν τα 100 ονόματα. Γιατί υπάρχει μία έντονη τάση για επανάληψη; Τίθεται κανείς να πιστέψει ότι οι υπολόγοι δεν είναι «επαρκείς». Μια ακόμα σκέψη. Σπάνια οι ομιλητές προέρχονται από την περιοχή μας, είναι συνήθως η Αθήνα που μας τροφοδοτεί. Μένει λοιπόν η εντύπωση ότι οι υπανάπτυκτοι επαρχιώτες περιμένουν τους πρωτευουσάιους να τους «ανοίξουν τα μάτια», να τους μορφώσουν!

Οι «αίετες», μπορούν το ίδιο καλά να γεννιούνται, να ζουν και να προσφέρουν στην επαρχία. Η επαρχία έχει να δώσει το δικό της «αίμα» στην επαρχία.

Όμως η ουσία της αμφισβητούμενης προσφοράς βρίσκεται αλλού, βρίσκεται στο πρώτο των ερωτημάτων του κειμένου, και η αμφισβήτηση τοποθετείται, στον χρόνο.

Ενα θέμα, ανεξάρτητα του περιεχομένου του, δεν είναι ποτέ δυνατόν να αναπτυχθεί και πολύ περισσότερο να γίνει κατανοητό σε δύο ώρες.

Μια ενότητα συναφών θεμάτων θα ήταν ίσως ότι πιο ολοκληρωμένο και σημαντικό θα μπορούσε να προσφέρει το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ετσι θα δινόταν, η ευκαιρία στους ενδιαφερομένους να παρακολουθήσουν μία συγκεκριμένη ενότητα της αρεσκείας τους, να ενημερωθούν πλήρως από έναν ή καλύτερα από περισσότερους εισηγητές και να αποκτήσουν σαφή αντίληψη του αντικείμενου, έχοντας συγχρόνως και τα περιθώρια χρονικά

αλλά και πνευματικά να κατανοήσουν, να συζητήσουν και να απαιτήσουν την ισογυρία, ότι έμαθαν!

Ενας θεσμός για να καθιερωθεί και πολύ περισσότερο να αναπτυχθεί στα πλαίσια των προσδοκιών μας, εκτός από την απαίτηση, χρειάζεται και συμπαράσταση.

Το Λαϊκό κοινό, δεν θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε αδιάφορο ως προς το θέμα, σίγουρα όμως ανήκει στην κατηγορία εκείνη που αγκαλιάζει άλλοτε με λιγότερο και άλλοτε με περισσότερο ενθουσιασμό μια καινοτομία και έπειτα αφήνει τους «αίετους» να «μπαρμπαρίζουν» και να υποστηρίζουν και κατά συνέπεια να προάγουν ένα θεσμό.

Ίσως λοιπόν το «άθος» δεν βρίσκεται μόνο στους υπεσθύνους, βρίσκεται και σε όλους εκείνους που αντιμετωπίζουν το Ανοικτό Πανεπιστήμιο εντελώς «επιδερμικά» χωρίς πραγματική διάθεση συμμετοχής και δημιουργίας.

Το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, η έκφραση της και επιλογής επιμόρφωσης είναι σήμερα μια σειρά διαλέξεων ετερόκλητων, που αναμφισβήτητα σαν διαλέξεις παρουσιάζουν ενδιαφέρον, σαν «μαθήματα» όμως μπορούν να φέρουν τον χαρακτηρισμό της ανεπάρκειας.

Κι ύστερα, χαριτολογώντας αν το σκεφθούμε ο μέσος όρος ευφυίας είναι τέτοιος που δεν επιτρέπει σε όλους, παρά μόνον στους «εκλεκτούς», να «αρπάζουν» ένα θέμα σε χρόνο μηδέν!

Κάπου πρέπει η θέληση να συναντήσει την εργασία, η ανάγκη της πραγματικότητας την ανάγκη της πραγματικής προσφοράς, η απαίτηση, την κατανόηση, για να μπορέσει το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, να γίνει πραγματικά «Ελεύθερο», στ' αλήθεια «Ανοικτό», για να μπορέσει στ' αλήθεια να προσφέρει, όχι πλέον σαν «θεατός» αλλά σαν «ανάγκη» στις πνευματικές ανησυχίες του λαού.